

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....	(1)
กิตติกรรมประกาศ.....	(6)
บทนำ.....	1
บทที่	
1. หลักการพื้นฐานว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพ.....	5
1.1 แนวคิดพื้นฐาน ความหมาย และประเภทของสิทธิและเสรีภาพ.....	5
1.1.1 แนวคิดพื้นฐานของสิทธิและเสรีภาพ.....	5
1.1.1.1 แนวคิดพื้นฐานของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิและเสรีภาพ.....	5
1.1.1.2 แนวคิดพื้นฐานของสิทธิมนุษยชน.....	8
1.1.1.3 แนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาสิทธิและเสรีภาพ.....	10
1.1.1.3.1 การแบ่งแยกสิทธิและเสรีภาพ ตามแนวคิดทางการเมือง.....	12
1.1.1.3.2 การแบ่งแยกสิทธิและเสรีภาพโดย พิจารณาจากเนื้อหาของสิทธิเสรีภาพ...	16
1.1.2 ความหมายทั่วไปของสิทธิและเสรีภาพ.....	18
1.1.3 การแบ่งประเภทของสิทธิเสรีภาพ.....	22
1.1.3.1 แบ่งตามแนวของประเทศเยอรมัน.....	22
1.1.3.2 แบ่งโดยพิจารณาจากผู้ทรงสิทธิ.....	23
1.1.3.2.1 ผู้ทรงสิทธิมนุษยชน.....	23
1.1.3.2.2 ผู้ทรงสิทธิพลเมือง.....	23
1.1.3.3 แบ่งโดยพิจารณาจากเงื่อนไขการจำกัดสิทธิเสรีภาพ...	24

1.2 หลักประกันสิทธิและเสรีภาพ และการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	
โดยองค์กรตุลาการ.....	26
1.2.1 หลักประกันสิทธิและเสรีภาพ.....	26
1.2.1.1 หลักความผูกพันโดยตรงของสิทธิและเสรีภาพต่อ	
องค์กรของรัฐ.....	28
1.2.1.2 หลักการจำกัดสิทธิและเสรีภาพกระทำได้โดยอาศัยอำนาจ	
ตามกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้.....	30
1.2.1.3 หลักการจำกัดสิทธิและเสรีภาพต้องมีผลเป็นการทั่วไป	
และไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับกับกรณีใดกรณีหนึ่ง	
เป็นการเฉพาะ.....	31
1.2.1.4 หลักการระบอบทบัญญัติรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการ	
ตรากฎหมายจำกัดสิทธิ.....	32
1.2.1.5 หลักการจำกัดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญจะกระทบ	
กระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้.....	33
1.2.1.6 หลักการจำกัดสิทธิและเสรีภาพเท่าที่จำเป็น.....	34
1.2.2 หลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพโดยองค์กรตุลาการ.....	37
1.2.2.1 ความผูกพันต่อสิทธิและเสรีภาพของฝ่ายตุลาการ.....	38
1.2.2.2 สิทธิเสรีภาพในฐานะที่เป็นหลักประกันในทางศาล.....	40
2. การใช้สิทธิทางศาลเพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในต่างประเทศ.....	45
2.1 การใช้สิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญของประเทศฝรั่งเศส.....	45
2.1.1 การพัฒนาการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน	
ตามรัฐธรรมนูญของประเทศฝรั่งเศส.....	45
2.1.2 การให้ความคุ้มครองต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ	
ของประเทศฝรั่งเศส.....	50
2.1.2.1 สิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญของประเทศฝรั่งเศส.....	51
2.1.2.2 สิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกตามรัฐธรรมนูญ	
ของประเทศฝรั่งเศส.....	52

2.1.2.3 สิทธิและเสรีภาพทางความคิดตามรัฐธรรมนูญ	
ของประเทศฝรั่งเศส.....	53
2.1.2.4 สิทธิและเสรีภาพทางสังคมและเศรษฐกิจตามรัฐธรรมนูญ	
ของประเทศฝรั่งเศส.....	54
2.1.3 การใช้สิทธิทางศาลเพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
ของประเทศฝรั่งเศส.....	55
2.1.3.1 การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนโดยคณะตุลาการ	
รัฐธรรมนูญประเทศฝรั่งเศส.....	56
2.1.3.1.1 ลักษณะของตุลาการรัฐธรรมนูญ	
ประเทศฝรั่งเศส.....	56
2.1.3.1.2 อำนาจและหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	
ของประชาชนโดยตุลาการรัฐธรรมนูญ.....	57
2.1.3.2 การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
ประเทศฝรั่งเศส.....	59
2.1.3.2.1 การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพทางความคิด.....	59
2.1.3.2.2 การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในทางเศรษฐกิจและ	
สังคม.....	61
2.1.3.2.3 การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพตามหลัก	
ความเสมอภาค.....	62
2.1.3.3 การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพประชาชนทางศาล.....	63
2.2 การใช้สิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญของประเทศเยอรมัน.....	64
2.2.1 การพัฒนาการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน	
ตามรัฐธรรมนูญของประเทศเยอรมัน.....	64
2.2.2 การให้ความคุ้มครองต่อสิทธิและเสรีภาพและหลักประกันของ	
ประชาชนตามรัฐธรรมนูญของประเทศเยอรมัน.....	68
2.2.2.1 การใช้สิทธิและเสรีภาพที่ปฏิเสธการแทรกแซง	
จากอำนาจรัฐ.....	70
2.2.2.2 การยอมให้ประชาชนใช้สิทธิและเสรีภาพ	
เรียกร้องจากรัฐ.....	70

2.2.2.3 การให้ประชาชนใช้สิทธิและเสรีภาพแสดงเจตจำนง	
การมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	71
2.2.3 หลักประกันการจำกัดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
ประเทศเยอรมัน.....	71
2.2.4 การใช้สิทธิทางศาลเพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
ในประเทศเยอรมัน.....	77
2.2.4.1 ลักษณะของศาลรัฐธรรมนูญประเทศเยอรมัน.....	77
2.2.4.2 อำนาจและหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของ	
ประชาชนโดยศาลรัฐธรรมนูญเยอรมัน.....	78
2.2.4.3 การใช้สิทธิร้องทุกข์ต่อศาลรัฐธรรมนูญประเทศเยอรมัน..	80
2.2.4.4 สิทธิขั้นพื้นฐานของการใช้สิทธิทางศาลรัฐธรรมนูญ.....	82
2.2.4.5 ผู้ทรงสิทธิและลักษณะการใช้สิทธิทางศาลรัฐธรรมนูญ.....	82
2.2.4.6 อายุความในการใช้สิทธิทางศาลรัฐธรรมนูญ.....	83
2.2.4.7 ผลของคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเยอรมัน.....	84
3. การใช้สิทธิทางศาลตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย.....	85
3.1 การใช้สิทธิทางศาลในฐานะเป็นหลักประกันการคุ้มครอง	
สิทธิเสรีภาพของประชาชน.....	85
3.1.1 ภารกิจของหลักประกันการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพโดย	
องค์กรตุลาการ.....	86
3.1.2 การใช้สิทธิทางศาลเพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	
ตามรัฐธรรมนูญ.....	93
3.2 การใช้สิทธิทางศาลตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550	
มาตรา 28 วรรค 2 และวรรค 3.....	98
3.2.1 ความเป็นมา.....	98
3.2.2 ความหมายของการใช้สิทธิทางศาล ตามมาตรา 28 วรรค 2.....	102
3.2.3 ความหมายของการใช้สิทธิทางศาล ตามมาตรา 28 วรรค 3.....	110

4. ปัญหาการใช้สิทธิทางศาลเพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 28 วรรค 2 วรรค 3.....	115
4.1 ปัญหาการไม่มีกฎหมายกำหนดรายละเอียดการใช้สิทธิทางศาล.....	116
4.2 ปัญหาที่ศาลปฏิเสธไม่วินิจฉัยโดยอ้างว่าไม่มีกฎหมายรายละเอียด เกี่ยวกับสิทธิในเรื่องนั้นๆ.....	122
4.3 ปัญหาการอ้างสิทธิตามรัฐธรรมนูญโดยตรงในการฟ้องคดีต่อศาล.....	129
4.4 ปัญหาการใช้สิทธิทางศาลเพื่อให้บังคับตามสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	134
4.5 ปัญหาการตรวจสอบการละเมิดสิทธิเสรีภาพจากคำพิพากษาคดีที่ถึงที่สุด.....	142
5. สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ.....	148
5.1 สรุปผลการศึกษา.....	148
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	156
บรรณานุกรม.....	160
ประวัติการศึกษา.....	165

